

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO
WITOSA**

W WOLI BATORSKIEJ

WYMAGANIA EDUKACYJNE
Z JĘZYKA POLSKIEGO
W KLASACH ÓSMYCH

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLASY VIII

I SEMESTR

OCENĘ CELUJĄCY otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidziany program klasy VIII,
- samodzielnie poszerza własną lekturę o pozycje spoza kanonu,
- samodzielnie i twórczo, wzorowo pod względem tematycznym, kompozycyjnym, leksykalnym, ortograficznym i stylistycznym redaguje prace pisemne,
- potrafi kreatywnie myśleć,
- rozszerza wiadomości z poszczególnych działów nauki o języku,
- podejmuje działania twórcze,
- podejmuje działalność kulturalną, literacką, teatralną,
- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych, ortograficznych, poetyckich, recytatorskich, czytelniczych.

OCENĘ BARDZO DOBRY otrzymuje uczeń, który opanował wszystkie wiadomości i umiejętności ujęte w programie klasy VIII:

- zna doskonale treść omawianych tekstów i lektur,
- uzasadnia w oparciu o tekst motywy działania, przeżycia i uczucia bohaterów,
- analizuje i interpretuje utwór literacki, teatralny, filmowy,
- samodzielnie formułuje wnioski i układa notatkę,
- dokonuje samodzielnej, pełnej charakterystyki bohatera literackiego oraz charakterystyki porównawczej, opisuje przeżycia wewnętrzne bohatera,
- rozdziela charakterystykę pośrednią, bezpośrednią,
- samodzielnie, wyczerpująco i zgodnie z zasadami leksykalnymi, składniowymi i kompozycyjnymi redaguje wypowiedzi pisemne (opis dzieła sztuki, opis sytuacji, opowiadanie twórcze i odtwórcze z dialogiem, podziękowanie, sprawozdanie, zaproszenie, ogłoszenie, wywiad),
- samodzielnie redaguje rozprawkę i przemówienie,
- rozumie i określa funkcję środków stylistycznych (epitetu, metafory, porównania, animizacji, personifikacji, apostrofy, anafory, pytania retorycznego, alegorii, hiperboli, onomatopeja,),
- rozpoznaje inwokację, symbol, alegorię, neologizm i określa ich funkcję,
- dokonuje przekształceń tekstu, skraca, streszcza, parafrazuje,
- zabiera głos w dyskusji, sprawnie formułuje wnioski, uzasadnia swoje zdanie, prowadzi logiczną argumentację,
- zna cechy gatunków literackich i publicystycznych (epopei, elegii, reportażu, artykułu, pamiętnika,),
- w swoich wypowiedziach stosuje poznane terminy literackie,
- umiejętnie wybiera, gromadzi i notuje materiał na określony temat z różnych źródeł,
- mówi o własnych przeżyciach związanych z lekturą, filmem czy widowiskiem teatralnym,
- biegle rozpoznaje wszystkie części mowy,
- bezbłędnie określa formy fleksyjne i koniugacyjne części mowy,
- zna rodzaje imiesłówów, tworzy je i wykorzystuje w wypowiedziach,
- rozpoznaje rodzaje zdań złożonych, tworzy zdania, potrafi wykonać ich wykres,
- nazywa wszystkie części zdania,

- doskonale zna podstawowe zasady ortografii i interpunkcji, stosuje je w wypowiedziach pisemnych,
- poprawia ewentualne błędy językowe, ortograficzne oraz interpunkcyjne,
- umiejętnie posługuje się słownikami: frazeologicznym, wyrazów bliskoznacznych, poprawnej polszczyzny, wyrazów obcych,
- rozpoznaje głoskę literę, wie, kiedy i stanowi tylko zmiękczenie, a kiedy jest osobną głoską
- dokonuje podziału głosek,
- wie czym jest sylaba, dzieli wyraz na sylaby,
- zna rodzaje upodobnień,
- wie czym jest akcent wyrazowy i zdaniowy, zna zasady akcentowania, prawidłowo akcentuje wyrazy,
- wie, czym są nazwy osobowe, miejscowe, potrafi prawidłowo je zapisać, zna zasady odmiany imion i nazwisk oraz nazw miejscowych,
- prawidłowo zapisuje nazwy mieszkańców,
- zna pojęcie kolokwializmów, wie kiedy i w jakim celu można ich użyć .

OCENĘ DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:

- zna treść omawianych tekstów i lektur,
- formułuje problem i główną myśl utworu,
- określa przeżycia i uczucia bohaterów literackich,
- podporządkowuje określonemu rodzajowi literackiemu odpowiednie gatunki literackie,
- zna cechy rodzajów literackich,
- wypowiada się w sposób spójny, logiczny, komunikatywny,
- samodzielnie i poprawnie wypowiada się w poznanych formach pisemnych,
- buduje wypowiedzi oceniające (np. wybrany film),
- zna podstawowe środki poetycko-stylistyczne i wskazuje je bezbłędnie w tekście
- rozróżnia pojęcia podmiotu lirycznego i narratora,
- rozpoznaje wszystkie części mowy,
- wykorzystuje imiesłowy w swoich wypowiedziach,
- zna rodzaje okoliczników,
- zna rodzaje podmiotów i orzeczenia,
- zna rodzaje zdań złożonych, wykonuje wykres zdania,
- wie, czym jest związek frazeologiczny,
- uzupełnia wypowiedzi frazeologizmami,
- posiada praktyczne umiejętności ortograficzne i interpunkcyjne,
- zna i stosuje podstawowe zasady ortografii i interpunkcji,
- poprawia ewentualne błędy ortograficzne oraz interpunkcyjne
- umiejętnie posługuje się słownikiem języka polskiego , słownikiem ortograficznym, wyrazów obcych, synonimów, frazeologicznym.
- rozpoznaje głoskę literę, wie, kiedy i stanowi tylko zmiękczenie, a kiedy jest osobną głoską
- dokonuje podziału głosek,
- wie czym jest sylaba, dzieli wyraz na sylaby,
- zna rodzaje upodobnień,
- wie czym jest akcent wyrazowy i zdaniowy, zna zasady akcentowania, prawidłowo akcentuje wyrazy,

- wie, czym są nazwy osobowe, miejscowe, potrafi prawidłowo je zapisać, zna zasady odmiany imion i nazwisk oraz nazw miejscowych,
- prawidłowo zapisuje nazwy mieszkańców,
- zna pojęcie kolokwializmów, wie kiedy i w jakim celu można ich użyć .

OCENĘ DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:

- wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze,
- odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości historycznej,
- zna rodzaje i gatunki literackie,
- rozumie ogólny sens poznawanych utworów poetyckich, tekstów prozatorskim, ze szczególnym uwzględnieniem lektur,
- rozumie cicho przeczytany tekst,
- zabiera głos w swobodnych wypowiedziach na tematy związane z lekturą, filmem, widowiskiem i własnymi przeżyciami,
- poprawnie redaguje wypowiedzi pisemne w formie opowiadania, opisu, charakterystyki, streszczenia, sprawozdania, instrukcji, podziękowania, zaproszenia , ogłoszenia,
- podejmuje próby napisania recenzji , rozprawki, przemówienia, opisanie dzieła sztuki, układa pytania do wywiadu,
- wykonuje notatkę na podstawie poznanych treści,
- rozpoznaje wszystkie części mowy,
- rozróżnia temat i końcówkę fleksyjną,
- nazywa części zdania,
- wskazuje zdania złożone podrzędnie współrzędnie, próbuje wykonać wykres zdania,
- zna zastosowanie podstawowych rodzajów słowników, posługuje się słownikiem ortograficznym , języka polskiego, wyrazów obcych,
- zna podstawowe środki poetycko-stylistyczne i wskazuje je w tekście,
- dokonuje podziału głosek,
- wie czym jest sylaba, dzieli wyraz na sylaby,
- wie czym są upodobnienia,
- wie czym jest akcent wyrazowy i zdaniowy, zna zasady akcentowania, prawidłowo akcentuje wyrazy,
- wie, czym są nazwy osobowe, miejscowe, potrafi prawidłowo je zapisać, zna zasady odmiany imion i nazwisk oraz nazw miejscowych,
- prawidłowo zapisuje nazwy mieszkańców,
- zna pojęcie kolokwializmów.

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie łączy nazwiska autorów i tytuły dzieł,
- odtwarza, relacjonuje przebieg akcji utworu,
- potrafi wyodrębnić bohaterów,
- w miarę poprawnie redaguje wypowiedzi pisemne w formie opowiadania, opisu, streszczenia,
- redaguje prawidłowo krótkie teksty użytkowe,
- próbuje charakteryzować na podstawie wzoru,
- próbuje argumentować , wyciągać wnioski,
- próbuje redagować rozprawkę i przemówienie,

- zna większość podstawowych środków poetycko-stylistyczne (np. epitet, przenośnia, porównanie, uosobienie) i próbuje wskazać je w tekście,
- określa osobę mówiącą w tekście,
- rozpoznaje i nazywa części mowy i części zdania,
- z pomocą nauczyciela rozróżnia temat i końcówkę fleksyjną,
- odróżnia równoważnik zdania od zdania pojedynczego i od zdań złożonych,
- potrafi rozpoznawać frazeologizmy,
- zna najważniejsze zagadnienia związane z omawianymi lekturami,
- zna i próbuje stosować zasady ortografii i interpunkcji,
- rozróżnia głoskę literę, sylabę,
- dzieli wyraz na sylaby,
- podejmuje próby klasyfikacji głosek,
- wie czym jest akcent wyrazowy i zdaniowy,
- zna zasady pisowni nazw miejscowych, osobowych i nazw mieszkańców.

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLASY VIII – ocena roczna

OCENĘ CELUJĄCY otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidziany program klasy VIII,
- samodzielnie poszerza własną lekturę o pozycje spoza kanonu,
- samodzielnie i twórczo, wzorowo pod względem tematycznym, kompozycyjnym, leksykalnym, ortograficznym i stylistycznym redaguje prace pisemne,
- potrafi kreatywnie myśleć,
- rozszerza wiadomości z poszczególnych działów nauki o języku,
- podejmuje działania twórcze,
- podejmuje działalność kulturalną, literacką, teatralną,
- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych, ortograficznych, poetyckich, recytatorskich, czytelniczych.

OCENĘ BARDZO DOBRY otrzymuje uczeń, który opanował wszystkie wiadomości i umiejętności ujęte w programie klasy VIII:

- zna doskonale treść omawianych tekstów i lektur,
- uzasadnia w oparciu o tekst motywy działania, przeżycia i uczucia bohaterów,
- analizuje i interpretuje utwór literacki, teatralny, filmowy,
- formułuje wnioski i ułożyć notatkę,
- dokonuje samodzielnej, pełnej charakterystyki bohatera literackiego oraz charakterystyki porównawczej, opisuje przeżycia wewnętrzne bohatera,
- rozróżnia charakterystykę pośrednią, bezpośrednią,
- samodzielnie, wyczerpująco i zgodnie z zasadami leksykalnymi, składniowymi i kompozycyjnymi redaguje wypowiedzi pisemne (opis dzieła sztuki, opis sytuacji, opowiadanie twórcze i odtwórcze z dialogiem, podziękowanie, sprawozdanie, przemówienie, zaproszenie, ogłoszenie, wywiad, CV, podanie, list motywacyjny),

- samodzielnie redaguje rozprawkę i przemówienie,
- rozumie i określa funkcję środków stylistycznych (epitetu, metafory, porównania, animizacji, personifikacji, apostrofy, anafory, pytania retorycznego, alegorii, hiperboli, onomatopeja,),
- zabiera głos w dyskusji, sprawnie formułuje wnioski, uzasadnia swoje zdanie, prowadzi logiczną argumentację,
- wie czym jest debata,
- zna cechy gatunków literackich i publicystycznych (epopei, elegii, reportażu, artykułu, pamiętnika, felietonu,),
- w swoich wypowiedziach stara się stosować poznane terminy literackie,
- umiejętnie wybiera, gromadzi i notuje materiał na określony temat z różnych źródeł,
- mówi o własnych przeżyciach związanych z lekturą, filmem czy widowiskiem teatralnym,
- biegle rozpoznaje wszystkie części mowy,
- bezbłędnie określa formy fleksyjne i koniugacyjne części mowy,
- zna rodzaje imiesłówów, tworzy je i wykorzystuje w wypowiedziach,
- rozpoznaje rodzaje zdań złożonych, tworzy zdania, potrafi wykonać ich wykres,
- nazywa wszystkie części zdania,
- doskonale zna podstawowe zasady ortografii i interpunkcji, stosuje je w wypowiedziach pisemnych,
- poprawia ewentualne błędy językowe, ortograficzne oraz interpunkcyjne,
- umiejętnie posługuje się słownikami: frazeologicznym, wyrazów bliskoznacznych, poprawnej polszczyzny, wyrazów obcych,
- rozpoznaje głoskę literę, wie, kiedy i stanowi tylko zmiękczenie, a kiedy jest osobną głoską
- dokonuje podziału głosek, zna mechanizm ich powstawania,
- wie czym jest sylaba, dzieli wyraz na sylaby
- zna rodzaje upodobnień
- wie czym jest akcent wyrazowy i zdaniowy, zna zasady akcentowania, prawidłowo akcentuje wyrazy,
- wie, czym są nazwy osobowe, miejscowe, potrafi prawidłowo je zapisać, zna zasady odmiany imion i nazwisk oraz nazw miejscowych,
- prawidłowo zapisuje nazwy mieszkańców,
- zna pojęcie kolokwializmów, wie kiedy i w jakim celu można ich użyć ,
- wie czym są wyrazy zapożyczone, zna zasady pisowni tych wyrazów,
- wie czym jest norma językowa,
- zna rodzaje błędów językowych,
- potrafi wskazać na czym polega manipulacja językowa.

OCENĘ DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:

- zna treść omawianych tekstów i lektur,
- potrafi sformułować problem i główną myśl utworu,
- określa przeżycia i uczucia bohaterów literackich,
- potrafi przyporządkować określonemu rodzajowi literackiemu odpowiednie gatunki literackie,
- zna cechy rodzajów literackich,
- potrafi wypowiadać się w sposób spójny, logiczny, komunikatywny,
- samodzielnie i poprawnie wypowiada się w poznanych formach pisemnych,

- buduje wypowiedzi oceniające (np. wybrany film),
- zna podstawowe środki poetycko-stylistyczne i wskazuje je bezbłędnie w tekście
- rozdziela pojęcia podmiotu lirycznego i narratora,
- rozpoznaje wszystkie części mowy,
- wykorzystuje imiesłowy w swoich wypowiedziach,
- zna rodzaje okoliczników,
- zna rodzaje podmiotów i orzeczenia,
- zna rodzaje zdań złożonych, wykonuje wykres zdania,
- wie, czym jest związek frazeologiczny,
- uzupełnia wypowiedzi frazeologizmami,
- posiada praktyczne umiejętności ortograficzne i interpunkcyjne,
- zna i stosuje podstawowe zasady ortografii i interpunkcji,
- poprawia ewentualne błędy ortograficzne oraz interpunkcyjne
- umiejętnie posługuje się słownikiem języka polskiego , słownikiem ortograficznym, wyrazów obcych, synonimów, frazeologicznym,
- rozpoznaje głoskę literę, wie, kiedy i stanowi tylko zmiękczenie, a kiedy jest osobną głoską,
- dokonuje podziału głosek,
- wie czym jest sylaba, dzieli wyraz na sylaby,
- zna rodzaje upodobień,
- wie czym jest akcent wyrazowy i zdaniowy, zna zasady akcentowania, prawidłowo akcentuje wyrazy,
- wie, czym są nazwy osobowe, miejscowe, potrafi prawidłowo je zapisać, zna zasady odmiany imion i nazwisk oraz nazw miejscowych,
- prawidłowo zapisuje nazwy mieszkańców,
- zna pojęcie kolokwializmów, wie kiedy i w jakim celu można ich użyć,
- wie czym są wyrazy zapożyczone, zna zasady pisowni tych wyrazów
- wie czym jest norma językowa
- zna rodzaje błędów językowych
- potrafi wskazać na czym polega manipulacja językowa

OCENĘ DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:

- wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze,
- odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości historycznej,
- zna rodzaje i gatunki literackie,
- rozumie ogólny sens poznawanych utworów poetyckich, tekstów prozatorskich, ze szczególnym uwzględnieniem lektur,
- rozumie cicho przeczytany tekst,
- zabiera głos w swobodnych wypowiedziach na tematy związane z lekturą, filmem, widowiskiem i własnymi przeżyciami,
- poprawnie redaguje wypowiedzi pisemne w formie opowiadania, opisu, charakterystyki, streszczenia, sprawozdania, instrukcji, podziękowania, zaproszenia , ogłoszenia,
- podejmuje próby napisania recenzji , rozprawki, przemówienia, opisanie dzieła sztuki, układa pytania do wywiadu
- potrafi napisać CV,podanie, list motywacyjny,
- wykonuje notatkę na podstawie poznanych treści,
- rozpoznaje wszystkie części mowy,
- rozdziela temat i końcówkę fleksyjną,

- nazywa części zdania,
- wskazuje zdania złożone podrzędnie współrzędnie, próbuje wykonać wykres zdania,
- zna zastosowanie podstawowych rodzajów słowników, posługuje się słownikiem ortograficznym, języka polskiego, wyrazów obcych,
- zna podstawowe środki poetycko-stylistyczne i wskazuje je w tekście,
- dokonuje podziału głosek,
- wie czym jest sylaba, dzieli wyraz na sylaby,
- wie czym są upodobnienia,
- wie czym jest akcent wyrazowy i zdaniowy, zna zasady akcentowania, prawidłowo akcentuje wyrazy,
- wie, czym są nazwy osobowe, miejscowe, potrafi prawidłowo je zapisać, zna zasady odmiany imion i nazwisk oraz nazw miejscowych,
- prawidłowo zapisuje nazwy mieszkańców,
- zna pojęcie kolokwializmów,
- wie czym jest norma językowa,
- potrafi wskazać błąd językowy.

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie łączy nazwiska autorów i tytuły dzieł,
- odtwarza, relacjonuje przebieg akcji utworu,
- potrafi wyodrębnić bohaterów,
- w miarę poprawnie redaguje wypowiedzi pisemne w formie opowiadania, opisu, streszczenia,
- redaguje prawidłowo krótkie teksty użytkowe,
- próbuje napisać CV, podanie, list motywacyjny
- próbuje charakteryzować na podstawie wzoru,
- próbuje argumentować, wyciągać wnioski,
- próbuje redagować rozprawkę i przemówienie,
- zna większość podstawowych środków poetycko-stylistyczne (np. epitet, przenośnia, porównanie, uosobienie) i próbuje wskazać je w tekście,
- określa osobę mówiącą w tekście,
- rozpoznaje i nazywa części mowy i części zdania,
- z pomocą nauczyciela rozróżnia temat i końcówkę fleksyjną,
- odróżnia równoważnik zdania od zdania pojedynczego i od zdań złożonych,
- potrafi rozpoznawać frazeologizmy,
- zna najważniejsze zagadnienia związane z omawianymi lekturami,
- zna i próbuje stosować zasady ortografii i interpunkcji,
- rozróżnia głoskę literę, sylabę,
- dzieli wyraz na sylaby,
- podejmuje próby klasyfikacji głosek,
- wie czym jest akcent wyrazowy i zdaniowy,
- zna zasady pisowni nazw miejscowych, osobowych i nazw mieszkańców,
- wie czym jest norma językowa.

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.